[Aksel Larsen.]
gaa i Detailler og ikke gaa for langt tilbage. Det, der skete, efter at Undergrundsloven var vedtaget, var, at en amerikansk Statsborger, Mr. Ravlin, fik en personlig Eneret paa i et begrænset Tidsrum at efterforske, om der overhovedet fandtes Raastoffer i Danmarks Undergrund, og til Slut fik et konkret Løfte om, at hvis han fandt blot eet af de Raastoffer, han efterforskede, skulde han faa Eneretskoncession for 50 Aar paa at udvinde disse Stoffer mod en meget beskeden Afgift til den danske Stat. Saa vidt jeg har kunnet sætte mig ind i Tingene, blev der ikke fra Mr. Ravlins Side stillet særlige økonomiske Garantier, medens man i Undergrundsloven forlangte kolossale økonomiske Garantier af danske Statsborgere, som maatte føle Trang til at efterforske og udvinde Raastoffer i Danmarks Undergrund i det Omfang, de var Ejere af Overfladen af Danmark paa det Sted, de havde tænkt sig at anstille Efterforskning. Det synes mig noget mærkeligt, at man paa den Maade favoriserer Udlændinge.

Vi kommer derpaa til det berømte Saltfund ved Harte. Det blev gjort paa et Tidspunkt, hvor den Frist, der var sat for Efterforskningen, var meget nær ved at udløbe. Det viste sig saa heldigt, at man ganske pludselig fandt den omtalte Saltkærne i Borehullet ved Harte. Jeg er ikke i Stand til at afgøre, hvad der er sandt, og hvad der er Løgn i den Historie. Jeg ved, at man havde Geologerne ovre for at kontrolere Arbejdet, saa Staten kunde have en vis Sikkerhed, men det er mit Indtryk, at Kontrollen var det saa som saa med. Ved en anden Lejlighed har den danske Offentlighed meget stærkt beskæftiget sig med det Forhold, at Kontrolørerne, f. Eks. i Kødbyen i København, blev lønnet af de Firmaer, de skulde kontrolere, men her er Forholdet noget lignende, at Kontrolanterne fra Statens geologiske Undersøgelse blev lønnet af Mr. Ravlin. Det kan stemme en til Betænkelighed. Men det bliver endnu mere betænkeligt, naar man faar Detailler at vide, som f. Eks. den, at da Saltkærnen var fundet, blev den behørigt lukket inde i Geologernes Skur sammen med de Jordlag, der var taget op med Boret og befandt sig over og under Saltkærnen. Dernæst blev Nøglen til Geologernes Skur hængt over paa Mr. Ravlins Kontor, hvorefter man Dagen efter gav sig til at kigge paa Saltkærnen og Jordlagene. Det forekommer mig ikke at være nogen særlig betryggende Maade at udøve Kontrol paa.

Dernæst tror jeg, det er bevist, at Mr. Ravlin netop den paagældende Dag havde udvist paafaldende personlig Interesse, saavel da Boret skulde sænkes ned, som da det skulde tages op, idet han selv var til Stede for at gøre Boret i Stand og selv var til Stede, da det blev taget op, og personlig udtog Saltkærnen af Boret. Det behøver ikke at betyde, at Saltkærnen ikke var ægte, men det var dog et mærkeligt og heldigt Tilfælde, at han netop den Dag personlig skulde beskæftige sig med Boret. Der har været foretaget nogle Politiafhøringer en Aarrække senere, jeg tror i 1943, for at klare Spørgsmaalet om, hvorvidt Saltkærnen var ægte eller ej, og der er fremkommet forskellige Udtalelser, bl. a. af en vis Østmann, men disse Udtalelser er senere tilbagekaldt, saa hvor meget man kan stole paa dem ved jeg ikke; det er meget muligt, det Eventyr, han fortalte om at Saltet var købt hos Kruuse i Odense, var Løgn fra Ende til anden. Hvorvidt det er rigtigt, hvad han senere har fortalt, at han dels var truet, dels bestukket af Gunnar Larsen for at komme med den Historie, for at man kunde berøve Amerikanerne Koncessionen, ved jeg heller ikke, men det vilde maaske ikke være urimeligt at undersøge dette nærmere. Er der blot noget om det, forekommer det mig, det er noget, der belaster Gunnar Larsen, og saa bør der foretages en Undersøgelse mod Gunnar Larsen i den Anledning.

Under alle Omstændigheder er der i hvert Tilfælde Ting i Forbindelse med Saltfundet, som faar en til at tænke paa, om det nu gik ærligt til, dels det, jeg allerede har nævnt, dels den Omstændighed, at Dagen efter Saltfundet var gjort, lod Mr. Ravlin Borehullet sprænge med Dynamit; der skulde ikke bores mere i det Hul, og efter hvad sagkyndige siger, var det totalt umuligt at bore paa det Sted og ramme der, hvor Boret i sin Tid ramte, saa selv om man nogen Sinde vilde foretage Prøveboringer ved Harte, kan man ikke konstatere, om der virkelig har været en Saltaare eller ikke; det er udelukket at foretage en saadan Undersøgelse, fordi man lod Borehullet sprænge. Man har vel Lov til at sige, at dette ser mildest talt ikke godt ud, og det er ikke tillidindgydende. Den eneste Mulighed for at faa konstateret, om der virkelig er Salt derovre, er efter alt hvad der foreligger, at man graver en Skakt for at ramme det samme Sted, og det er en højst bekostelig Historie. Alligevel har jeg en vis Sympati for Tanken om, at Staten skal grave en saadan Skakt, for hvis det derved bliver konstateret, at der ikke findes Salt, er hele